

Wat je ook steeds vaker ziet

STAD ZONDER STROOM

Amsterdam is stil en donker, geen rijdende metro's of trams, stoplichten die niet werken. Toen in januari anderhalf uur de stroom uitviel in meerdere stadsdelen, was er al paniek. Wat als het 72 uur lang code zwart is?

tekst Marlijn Buijsink

GEEN WATER EN WC

Wat gebeurt er als een miljoenenstad vol trams, liften, espressoapparaten en apps stilvalt? Dat scenario is minder hypothetisch dan het lange tijd leek. In Berlijn zaten begin januari nog tienduizenden huizen en bedrijven dagenlang zonder stroom, na een sabotage-aanval van een extreemlinkse actiegroep. 'Maar ook door dreigingen als cyberaanvallen, extreem weer en problemen met netcongestie groeit de kwetsbaarheid van het systeem', vertelt een woordvoerder van de gemeente. 'Een langdurige storing raakt de hele stad. Alles wat op stroom werkt, valt uit, van koelkasten tot liften.' Woon je op een hogere verdieping? Dan kan de waterdruk wegvallen en komt er niks meer uit de kraan. Ook het riool wordt een probleem. 'We kunnen ons zo'n situatie niet goed voorstellen', zegt crisisexpert Michel Duijckers. 'We zijn zo afhankelijk van apparaten dat we cold turkey gaan als de stroom uitvalt.' Journalist Hanna Hosman ging de uitdaging aan. Voor een reportage in *NRC* leefde ze drie dagen zonder stroom. 'Niet bereikbaar zijn, dat was het lastigst. Ik had genoeg blikken met eten en waterflessen en het water voor de wc haalde ik met een emmertje uit de grachten (Hanna wist niet dat het riool in een echte nood situatie onbruikbaar is, red.). Maar ik miste het contact met de buitenwereld enorm en werd met zo verslaafd aan mijn noodradio als normaal aan mijn telefoon.'

OP EIGEN BENEN

Leven zonder telefoon en internet is ook volgens de gemeente de grootste uitdaging. 'Als we met Amsterdammers dit scenario oefenen, zie je iedereen direct naar de telefoon grijpen om elkaar te informeren en om te kijken wat er aan de hand is', vertelt een woordvoerder. 'Het zal echt even schakelen zijn als je niemand meer kunt bereiken en via een noodradio moet ontdekken wat er speelt.' Zo'n noodradio hoort in elk noodpakket. Hoe zo'n pakket er precies uit moet zien en hoe je je kunt voorbereiden, staat in het voorlichtingsboekje dat vorig jaar bij iedereen op de mat viel. De boodschap: zorg dat je 72 uur op eigen benen kunt staan.

De 25-jarige Amsterdammer Anja Cornelisse schrok toen ze het boekje ontving. 'Ik dacht: is dit echt nodig?' Door zich in te lezen in de risico's werd ze rustiger. 'De kans dat de Russen morgen voor de deur staan is klein, maar sabotage of een stroomstoring zoals in Spanje is best realistisch.' Samen met haar vriend sloeg ze voor maanden aan calorietin in. Bonen, blikjes vis, noten, multivitamines en twintig liter water. 'We hebben gelukkig een kelder. Onze buurman heeft dat niet, hij slaat powerbars in.' Zo bereidt iedereen zich op een andere manier voor.

'Mijn moeder vindt een radio heel belangrijk, terwijl onze prioriteit lekker eten is', lacht Anja. 'En we hebben een touw aangemaakt. Geen idee waarom, maar dat stond in het boekje.'

DIGITALE DETOX

Er moet nog veel gebeuren voordat we echt klaar zijn voor een noodsituatie. De gemeente werkt nog aan fysieke noodsteunpunten waar mensen tijdens een crisis terecht kunnen voor informatie of om noodmeldingen te doen. Ook heeft nog maar een derde van de Nederlanders een noodpakket in huis. 'Je denkt al snel dat het niet zo'n vaart zal lopen', zegt Hanna, die haar eigen pakket ook nog moet aanvullen. 'Of je denkt liever niet aan de risico's'. Duijckers is niet zo bang. 'Zo'n digitale detox zou nog best gezond zijn.' Maar het moet allemaal niet te lang duren. 'Met een noodpakket ben je de eerste 72 uur veilig. Daarna mag het licht wel weer aangaan.'

AAN DE SLAG!

- Lees op denkvooruit.nl wat je in huis moet halen of bestel een kant-en-klaar pakket online.
- Heb je minder te besteden? Amsterdammers Sam, Giscard en Bente ontwikkelden het Basis Noodpakket, een compleet en betaalbaar pakket à € 59,99 (incl. verzending). Ook het Rode Kruis en Voedselbanken Nederland werken aan een oplossing.
- Lang niet alle Amsterdammers kennen hun buren, terwijl dat juist handig is in tijden van nood. Maak kennis met je buren, bespreek hoe je elkaar zou helpen tijdens een noodsituatie en bedenk wie er extra hulp nodig heeft.
- Weinig ruimte? Kies voor een waterfilter in plaats van pakken water en koop producten met veel voedingswaarde, zoals noten, energierepen of speciale bars bij een outdoor- of bergsportwinkel.
- Let op: boven de derde verdieping valt de waterdruk weg. Woon je hoog, dan is het dus extra belangrijk om voldoende water in huis te halen.
- Controleer elk halfjaar of de producten in je noodpakket nog houdbaar zijn. Ook water blijft niet eeuwig houdbaar.
- Wil je zelf helpen tijdens een crisissituatie? Meld je aan als vrijwilliger bij Ready2Help op de site het Rode Kruis.

'We zijn zo afhankelijk van apparaten dat we cold turkey gaan als de stroom uitvalt'

